

ประ邈ค ๑ - ๒
ແປລ ມຄຣເປັນໄທຍ
ສອບຄັ້ງທີ່ ๒ ວັນທີ ๓ ພຖມກາຄມ ໨ຕົວຕ

ແປລ ໂດຍພຍັງໝະ

๑. ອຄສູສ (ກຸມກໂມສກສູສ) ເອກທິວສໍ ຮາຊາ ພິມພິສາໄຣ ສຖຸທມສູໂສສີ ।
ໂສ ປນ ສພພຣວລຸ່ມ ອໂທສີ ; ຕສມາ “ມຫາຮນສູສ ປຸ່ຣິສສູເສໂສ ສຖຸໂທດີ
ອາຫ । ອຄສູສ ສນຸຕິເກ ຈິຕາ ເອກາ ປຣິຈາຣິກາ “ຮາຊາ ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ນ
ກເຄສຸສຕິ, ອິທໍ ມຍາ ພາຕຸ່ມ ວູ້ງວູ້ຕື່ຕີ ຈິນຸເຕັກວາ “ຄຈົນ ຕາຕ ເອຕໍ ຜານ໌ທີ່ ເອກໍ
ປຸ່ຣິສໍ ປໍທິນ । ໂສ ເວເຄນ ດນັຕຸວາ ຕໍ ທີສ່ວາ ອາຄນຸຕຸວາ “ເອໂກ ກົດການໆ
ກົດການໂກ ກປົມນຸສູໂສ ເອໂສຕີ ອາໂຣເຈສີ । ຮາຊາ ຕສູສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຕຸ່ມທີ່
ຫຼຸຕຸວາ ທຸດິທິວເສີປີ ຕຕິຍທິວເສີປີ ຕສູສ ສຖຸທຳ ສຸຕຸວາ ຕເຄວາຫ । ສາປີ ປຣິຈາຣິກາ
ຕເກວ ຈິນຸເຕັກວາ ປຸ່ນປຸ່ນ ເປົສຕຸວາ, “ກປົມນຸສູໂສຕີ ຖຸ່ເຕ, ຈິນຸເຕີ “ຮາຊາ
‘ກປົມນຸສູໂສ ເອໂສຕີ ວຈນໍ ສຸຕຸວາປີ ນ ສຖຸທິ, ປຸ່ນປຸ່ນໍ ‘ມຫາຮນສູສ
ປຸ່ຣິສສູເສໂສ ສຖຸໂທດີ ວທຕີ । ສາ ຮາຊານໍ ອາຫ “ເຫວ ອໍ ສຫສຸສໍ
ຄລມານາ ຂື້ຕົ່ມ ອາທາຍ ດນັຕຸວາ ເອຕໍ ຮັນ ຮາຊກຸລໍ ປ່ເວສສຸສາມີຕີ । ຮາຊາ
ຕັດສາ ສຫສຸສໍ ທາເປສີ । ສາ ຕໍ ກເຫດຕຸວາ ຂື້ຕົ່ມ ເອກໍ ມລືນຈາຕຸກໍ ວຕຸ່ມ
ນິວາເສຕຸວາ ຕາຍ ສທິ່ ຮາຊເຄຫໂຕ ນີກຸມມືຕຸວາ ມຄຸປົງປົງປຸນ໏າ ວຍ ກົດກົງ
ຄນຸຕຸວາ ເອກໍ ພົມ ປວິສິຕຸວາ “ອມນຸ ມໍ ມຄຸປົງປຸນ໏າ ເອກາຫທຸວິທໍ ອີຫ
ວິສຸສມືຕຸວາ ຄມືສຸສາມາຕີ ອາຫ । “ອມນຸ ພໜູນີ ມຽມານຸສການີ, ນ ສກຸກາ
ອີຫ ວສີຕຸ່ມ, ເອຕໍ ກຸມກໂມສກສູສ ເຄຫ ຕຸ່ມຈຳນົ້ມ, ຕຕຸດ ກຈົນຄາຕີ ।

ແປລ ໂດຍອຮຣຄ

ໜ. ສາ ຕຕຸ ດນຕຸວາ “ສາມີ ມຳ ມຄຄິກາ ເອກາຫທີ່ໜ້າ ອີ່
ວສີສຸສາມາຕີ ວຕຸວາ ເຕັນ ປຸນປຸນປຸນ ປັບປຸງທີ່ຕຸກິມີ “ສາມີ ອັບເຊັກທີ່ວສມຕຸໍ່
ວສີຕຸວາ ປາໂຕ ວ ຄມືສຸສາມາຕີ ນິກຸມີຕຸໍ່ ນ ອີຈຸນີ ໆ ສາ ຕຕຸເຄົາ ວສີຕຸວາ
ປຸນທິວເສ ຕສຸສ ອຣລຸມຄນວເລາຍ “ສາມີ ຕວ ນິວາປົ່ມ ທຕຸວາ ຍາທີ, ອໜຸເຕ
ປິຈິສຸສາມີຕີ ວຕຸວາ, “ອຳ ອໝເມວ ປິຈຸຕຸວາ ກຸລຸ່ມືສຸສາມີຕີ ວຸຕຸເຕ, ປຸນປຸນປຸນ
ນິພນຸ້ມືຕຸວາ, ເຕັນ ທິນເນ ກະທິມຕຸຕເກຍເວ ກຕຸວາ ອນຕຽບປັນໂຕ ໂກຂນານີ ເຈວ
ປິຈິສຸຖຸທຄຜຸ້ລາທີ່ນີ ຈ ອາຫຣາເປັດຕຸວາ ຮາຊກຸເລ ປັຈນນິຍາແນນ ສູປິຈິສຸຖຸ໌
ໄອທນໍ ສາຫຼັກສານີ ຈ ເຫຼວ ຕີ່ມີ ສູປິຈິສຸທຸນານີ ປິຈຸຕຸວາ ຕສຸສ ອຣລຸມໂຕ
ອາຄຕສຸສ ອທາສີ ໆ ອດ ນຳ ກຸລຸ່ມືຕຸວາ ມຸຖຸຈິຕຸຕຳ ອາປັນນຳ ປຸຕຸວາ, “ສາມີ
ກີລິນຸມຸ່ຫ, ເອກາຫທີ່ໜ້າ ອີເຮົວ ໂມາຕີ ອາຫ ໆ ໂສ “ສາຫຼົດ ສມປັບປຸງຈຸນີ ໆ
ອດສຸສ ສາຍມີປີ ປຸນທິວເສປີ ມຫຼຽກຕຸໍ່ ປິຈຸຕຸວາ ອທາສີ ໆ ອດ ມຸຖຸຈິຕຸຕລຸຈສຸສ
ປຸຕຸວາ “ສາມີ ກົດປາກໍ ອີເຮົວ ວສີສຸສາມາຕີ ຕຕຸ ວສມານາ ດີບີເຄັນ ສຕຸເຄັນ
ຕສຸສ ມລຸຈກູ້ຮ້ານໍ ແກ້ວຈາອງໝັນຍື່ ຕໍ່ ຕໍ່ ຈົນທີ ໆ ມລຸໂຈ ຕສົມີ ອາຄນຸຕຸວາ
ນິສິນຸນມຕຸເຕຍເວ ແກ້ວຈາ ໂອລມຸພີ ໆ ໂສ “ກສຸມາ ອົ່ມ ມລຸໂຈ ເວຳ ຈົນິຫຼືຕຸວາ
ກໂຕຕີ ອາຫ ໆ “ສາມີ ທ່ຽວທ່າເກ ນິວາເຮັ່ງ ນ ສກໂກນີ, ອາຄນຸຕຸວາ ເອຕຸເຄົາ
ສນຸນິປັກນຸ້ມືຕີ ໆ

ໃຫ້ເວລາ ແລະ ຂໍ້ມອງ ກັບ ແລະ ນາທີ.

ເຂລຍ ປະໂຍຄ ๑ - ໂກ ແປລ ມຄຣເປັນໄທ

ແປລ ໂດຍພຍັງຈນະ

๑. ກຽ່ງນັ້ນ ໃນວັນທີໆ ອ.ພຣະຣາຊາ ພຣະນາມວ່າພິມພິສາຮ ໄດ້ທຽງສັດບ
ແລ້ວ ທີ່ເສີຍ ຂອງນາຍຄຸນກໂມສກະ ນັ້ນ ໆ ກີ່ ອ.ພຣະຣາຊາ ນັ້ນ ເປັນຜູ້ທຽງທຣາບທີ່
ເສີຍຮ່ອງຂອງສັຕວົງປົງໂດຍປົກຕິໄດ້ເປັນແລ້ວ ເພຣະເຫດນັ້ນ ອ.ພຣະຣາຊານັ້ນ
ຕຣສແລ້ວວ່າ ອ.ເສີຍ ນັ້ນ ເປັນເສີຍ ຂອງບຸຮູ່ ຜົມືທຣັພຍໍມາກ ຍ່ອມເປັນດັ່ງນີ້ ໆ
ກຽ່ງນັ້ນ ອ.ນາງສນມຄນທີໆ ຜູ້ຢືນແລ້ວ ໃນທີ່ໄກລ່ອງພຣະຣາຊາ ນັ້ນ ຄິດແລ້ວວ່າ
ອ.ພຣະຣາຊາ ຈັກໄມ່ຕຣສ ທີ່ພຣະດຳຮສ ໄດ້ ຮີ້ອຮີ້ວ່າທີ່ພຣະດຳຮສ ນີ້ອ.ອັນອັນ
ເຮົາ ຮູ້ ທີ່ເຫດ ນີ້ ຍ່ອມຄວາມ ດັ່ງນີ້ ສ່າງໄປແລ້ວທີ່ບຸຮູ່ ດັ່ງນີ້ ຕ້າວຍຄໍາ ວ່າ ແນະພ່ອ
ອ.ທ່ານ ຈົງໄປອ.ທ່ານ ຈົງຮູ້ທີ່ບຸຮູ່ ນັ້ນ ດັ່ງນີ້ ໆ ອ.ບຸຮູ່ ນັ້ນ ໄປແລ້ວ ໂດຍເຮົວ
ເຫັນແລ້ວທີ່ນາຍຄຸນກໂມສກະ ນັ້ນ ມາແລ້ວ ນອກແຈ້ງແລ້ວວ່າ ອ.ບຸຮູ່ ນັ້ນ ເປັນນຸ່ມຍື່ງ
ກຳພຣ້າ ຜູ້ກະທຳທີ່ການຮັບຈ້າງ ຂອງນາຍຈ້າງ ທ. ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມເປັນ ດັ່ງນີ້ ໆ
ອ.ພຣະຣາຊາທຽງສັດບແລ້ວ ທີ່ຄໍາ ຂອງບຸຮູ່ ນັ້ນ ເປັນຜູ້ນີ້ ເປັນ ຖຽງສັດບແລ້ວ
ທີ່ເສີຍຂອງນາຍຄຸນກໂມສກະນີ້ນ ແມ່ໃນວັນທີ່ສອງ ແມ່ໃນວັນທີ່ສາມ ຕຣສແລ້ວ
ອຢ່າງນັ້ນນັ້ນເຖິງ ໆ ອ.ນາງສນມ ແມ່ນນີ້ ຄິດແລ້ວ ອຢ່າງນັ້ນນັ້ນເຖິງ ສ່າງໄປແລ້ວ
(ທີ່ບຸຮູ່) ບ່ອຍ ໆ ກຣັນເມື່ອຄໍາວ່າ ອ.ບຸຮູ່ ນັ້ນ ເປັນນຸ່ມຍື່ງກຳພຣ້າ ຍ່ອມເປັນດັ່ງນີ້^๒
ອັນບຸຮູ່ ກລ່າວແລ້ວຄິດແລ້ວວ່າ ອ.ພຣະຣາຊາ ແມ່ທຽງສັດບແລ້ວ ທີ່ຄໍາວ່າ ອ.ບຸຮູ່
ນັ້ນ ເປັນນຸ່ມຍື່ງກຳພຣ້າ ຍ່ອມເປັນ ດັ່ງນີ້ ຍ່ອມໄໝທຽງເຊື່ອຍ່ອມຕຣ້ສວ່າ ອ.ເສີຍ ນັ້ນ
ເປັນເສີຍ ຂອງບຸຮູ່ ຜົມືທຣັພຍໍມາກ ຍ່ອມເປັນ ດັ່ງນີ້ ບ່ອຍ ໆ ດັ່ງນີ້ ໆ ອ.ນາງສນມ ນັ້ນ

^๑ ໃນຫັນສື່ອຮັນນັ້ນປ້ກູງກຄາ ກາຄ ២ ນາລືວ່າ “ອິນໍ” ແປລວ່າ “ທີ່ບຸຮູ່ນີ້”

^๒ ອີກນັ້ນທີໆ ແປລເປັນປະໂຍຄລົງຄັດຄວ່າ “ອ.ມຸນຍື່ງກຳພຣ້າ ດັ່ງນີ້” ກີ່ໄດ້

กราบดูแล้วว่าข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ อ.หมื่นปัน ได้อยู่ ซึ่งพันแห่งทรัพย์
พาอาแล้วซึ่งธิดา ไปแล้ว ยังทรัพย์ นั้น จักให้เข้าไป สุราชตระกูล ดังนี้ พระ
ราชาฯ อ.พระราชา ทรงยังบุคคล ให้พระราชทานแล้ว ซึ่งพัน
แห่งทรัพย์ แก่นางสนม นั้นฯ อ.นางสนม นั้น ถืออาแล้ว ซึ่งพันแห่งทรัพย์ นั้น
ยังธิดา ให้นุ่งแล้วซึ่งผ้า อันมีชาตุเครื่องของ พื้นที่นั่ง ออกไปแล้ว จากพระราชวัง
กับด้วยธิดา นั้น เป็นผู้ร้ากว่าดำเนินไปแล้วสู่หนทาง ไปแล้ว สุคนธันเป็นที่
อยู่ของนายจ้าง เข้าไปแล้ว สู่เรือน หลังหนึ่ง กล่าวแล้วว่า ดูก่อนแม่
อ.เรา ท.เป็นผู้ดำเนินไปแล้วสู่หนทาง เป็น พักผ่อนแล้ว ในเรือน นี้ สิ้นวันหนึ่ง
และวันสอง จักไป ดังนี้ฯ อ.หญิงนั้น กล่าวแล้ว ว่า ดูก่อนแม่อ.ประชุมแห่ง
มนุษย์ในเรือน ท.มาก มืออยู่อันท่าน ท.ไม่อาจ เพื่ออันอยู่ในเรือน นี้
อ.เรือน ของนายกุณภูมิสกุล นั้น เป็นเรือนว่าง ย้อมเป็นอ.ท่าน ท. จไป
ในเรือน นั้น ดังนี้ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. นางสนมนั้น ไปที่เรือนของกุณภูมิสกุนนั้นแล้ว กล่าวว่า นายจ้า
พวงเรนาเป็นคนเดินทาง จักขอพักอยู่ในเรือนนี้สักวัน ๒ วัน แม่ลูกเข้าห้ามบ่อยๆ
แล้ว ก็พุดว่านายจ้า พวงเรนาจักขอพักอยู่ชั่ววันนี้วันเดียวพอเช้าตรู่ก็จักไป
ไม่ปรารถนาจะออกไปแล้วฯ นางพักอยู่ในเรือนของกุณภูมิสกุนนั้นแล้ว
วันรุ่งขึ้นในเวลาที่เขาจะไปป้ายปูดว่า นายจ้าขอนายจงมองค่าอาหารสำหรับ
นายไว้แล้วจึงค่อยไป ฉันจักจัดแขงหุงต้มไว้เพื่อนาย เมื่อเขากล่าวว่า อย่าเลย
ฉันจักหุงต้มกินเองก็ได้จึงรับเรบ่อยๆ เข้า จนสำเร็จทำทรัพย์ที่เขาให้ให้เป็น
สักว่าอันตนได้รับไว้แล้วที่เดียว ให้นำโภชนะและสิ่งต่างๆมีข้าวสารที่บริสุทธิ์
เป็นต้นมาจากการติดตาม หุงข้าวสุกให้ลงมุนละไมดีและปูรุ่งแกงกับ ๒-๓

อย่างซึ่งมีรஸอร์อย โดยเยี่ยงอย่างหุงต้มในราชสกุล ได้ให้แก่กุนกโยมสกผู้มาจากการป่าฯ ครั้งนั้นนางทราบเห็นริโภคอาหารนั้นแล้วถึงความเป็นผู้มีจิตอ่อนโยนลงจังพูดว่า นายจ้าพวกราเป็นผู้เมื่อยล้าขอพักอยู่ในเรือนนี้แล้วกวัน ๒ วันถือว่าเขารับคำว่า ได้จะฯ ที่นั้นนางก็ปรุงอาหารที่เอรัดอร่อยทั้งเวลาเย็นทั้งวันรุ่งขึ้นแล้วได้ให้แก่เขาฯ และต่อมา นางรู้ว่าเขาราเป็นผู้มีจิตอ่อนโยนแล้วกีวิงวอนอีกว่า นายจ้าพวกราจักอยู่ในเรือนนี้แล้วสัก ๒-๓ วัน ดังนี้แล้วอยู่ในเรือนนี้ใช้ศัตราอันคมตัดฐานเตียงของเขากายให้แม่แคร์ในที่นั้นฯ พอมีเวลาหนานั่งลงเท่านั้นเตียงกีทรุดลงเบื้องล่างฯ เขากล่าวว่า ทำไมเตียงนี้จึงขาดไปอย่างนี้ฯ นางสนนก็นอกกว่า นายจ้าฉันไม่อาจห้ามพวกรดกันนั่นฯ ได้พวกรามาประชุมเล่นกันในที่นั้นจะฯ
